

הקל' קול יעקב והידים ידי עשו

סימני פיתרא by

בראשית כ"ז:י"ח-מ"ו

(יח) וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַנֶּן **מי אֲתָּה בְּנִי** (יט) וַיֹּאמֶר יעקב אֶל־
אָבִיו **אֱנֹכִי עֲשֵׂנו בְּכֶרֶב** **עֲשֵׂיתִי** כַּאֲשֶׁר דִּבְרָת אלִי קֹוְסִינָא שְׁבָה וְאַכְלָה מִצְדִּי
בַּעֲבוּר תְּבִרְכָּנִי נִפְשָׁךְ: (ב) וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנָו מַה־זֶּה מִתְרָת לְמִצְאָה בְּנִי וַיֹּאמֶר
בְּיַהְרָה יְהֹוָה אֱלֹהֵיךְ לִפְנֵי: (כא) וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יעקב גְּשָׁה־נָא וְאַמְשָׁגֵן
הַאֲתָּה זֶה בְּנִי עֲשֵׂנו אָמִילָא: (כב) וַיָּגַשׁ יְעָקָב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיִּמְשַׁחֵּוּ וַיֹּאמֶר הַקָּל
קָול יְעָקָב וְהִידִּים יְהִי עֲשֵׂו: (כג) וְלֹא הַכִּירוּ בַּיְהָנוּ יְדֵיּוּ בַּיְהָנוּ עֲשֵׂו אָחִיו שֻׁרְתָּת
וַיִּבְרְכֵהוּ: (כד) וַיֹּאמֶר אֲתָּה זֶה בְּנִי עֲשֵׂו וַיֹּאמֶר אָנָּי: (כה) וַיֹּאמֶר הַגְּשָׁה לִי
וְאַכְלָה מִצְדִּי בְּנִי לְמַעַן תְּבִרְכָּה נִפְשָׁנִי וַיָּגַשׁ־לֹו וַיַּאֲכֵל וַיָּבֹא לוֹ יָין וַיִּשְׁתַּחַת: (כו)
וַיֹּאמֶר אָלְיוֹ יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה־נָא וְשַׁקְה־לִי בְּנִי: (כז) וַיָּגַשׁ וַיִּשְׁקֵל וַיַּרְחֵךְ־רִימָח
בְּגִדְיוֹ וַיִּבְרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רָאָה רִיחֵךְ בְּנִי בְּרִיחֵךְ שְׁלָה אֲשֶׁר בְּרָכוּ יְהֹוָה: (כח) וַיִּתְזְלַח
הַאֲלָהִים מַטֵּל הַשָּׁמִים וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וּרְבָּדָג וַתִּירְשָׁ: (כט) יַעֲבֹדוּ עַמִּים
(וַיִּשְׁתַחַוו) [וַיִּשְׁתַחַוו] לְכָל־אֱלֹהִים הַוֹּהֵן גִּבְירָלָא־לְאָחִיךְ וַיִּשְׁתַחַוו לְהַבְנִי אַמְתָה אַרְרִיךְ
אַרְוֹר וּמִבְרָכֵיךְ בְּרוּהָ: (לו) וַיְהִי בְּאָשֶׁר בְּלָה יִצְחָק לְבָרָךְ אֶת־יְעָקָב וַיְהִי אָחִיו יָצָא
יָצָא יְעָקָב מִאֶת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וַיַּעֲשֵׂו אָחִיו בְּאָמִיךְ: (לא) וַיַּעֲשֵׁשׁ גַּמְדְּהָוָא
מִטְעָמִים וַיָּבֹא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יְקִם אָבִי וַיַּאֲכֵל מִצְדִּי בְּנִי בְּנָו בַּעֲבוּר תְּבִרְכָּנִי
נִפְשָׁךְ: (לב) וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מַיְ-אֲתָּה וַיֹּאמֶר אָנָּי בְּנָה בְּכֶרֶב עֲשֵׂו: (לג)
וַיִּחְרַד יִצְחָק חֲרֵדָה גְּדֹלָה עַד־מָאֵד וַיֹּאמֶר מַיְ-אָפֹא הַוָּא הַצְּדִ-צִיד וַיָּבֹא לִי
וַיַּאֲכֵל מִכֶּל בְּטֻרֶם תָּבוֹא וְאַבְרָכָהוּ גַּמְדְּהָוָא יְהָה: (לו) בְּשָׁמָע עֲשֵׂו אֶת־דְּבָרַי
אָבִיו וַיִּצְעַק צַעַקָּה גְּדֹלָה וְמָרָה וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יְרָכֵנִי גַּמְדְּהָוָא אָבִי: (לה)
וַיֹּאמֶר בָּא אָתֵיךְ בְּמִרְמָה וַיָּקַח בְּרַכְתָּרָה: (לו) וַיֹּאמֶר הַכִּי קָרָא שָׁמוֹ יְעָקָב וַיִּעַקְבָּנִי
זֶה פָּעָמִים אֶת־בְּכָרָתִי לְקֹח וְהַנֶּה עַתָּה לְקֹח בְּרַכְתִּי וַיֹּאמֶר הַלְאִ-אָצְלָת לִי
בְּרַכָּה: (לו) וַיָּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעַשׂ הַנְּגִיר שְׁמַתְיוֹ לְךָ וְאֶת־כָּל־אָחִיו נִתְתַּחַת לְךָ
לְעַבְדִּים וְדָגָן וַתִּירְשָׁ סְמִכְתָּיו וְלֹכֶה אָפֹא מָה אָעֲשָׂה בְּנִי: (לח) וַיֹּאמֶר עֲשֵׂו אֶל־
אָבִיו הַבְּרָכָה אֶחָת הַוְא־לְכָאָבִי בְּרָכֵנִי גַּמְדְּהָוָא אָבִי וַיִּשְׁאָעַשׂ קָלוּ וַיָּבֹה: (לט)
וַיָּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹ הַנֶּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יְהָה מוֹשָׁבָךְ וּמַטֵּל הַשָּׁמִים
מַעַל: (מ) וְעַל־תְּרָבָה תְּחִילָה וְאֶת־אֲחִיךְ מַעַבָּד וְהַיָּה כַּאֲשֶׁר תְּרִיד וּפְרַקְתָּ עַל־
מַעַל צְוֹאָרָה: (מא) וַיִּשְׁתַּמֵּם עֲשֵׂו אֶת־יְעָקָב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרָכוּ אָבִיו וַיֹּאמֶר
עֲשֵׂו בְּלָבָו יִקְרְבּוּ מַיִּאָבָל אָבִי וְאַהֲרֹגָה אֶת־יְעָקָב אָחִי: (מב) וַיִּגְדֵּל לְרַבָּקָה אֶת־
דְּבָרַי עֲשֵׂו בְּנָה הַגָּדָל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרַא לְיְעָקָב בְּנָה הַקְּטָן וַתֹּאמֶר אֶלְיוֹ הַנֶּה עֲשֵׂו

אֲחִיךְ מַתְנָתָם לְפָנֶיךְ: (מג) וְעַתָּה בְּנֵי שָׁמָע בְּקָלִי וְקוּם בַּרְחִילָךְ אֲלִילָנָךְ אַתְּ
חֲרֹנָה: (מד) וַיַּשְׁבַּת עַמּוֹ יָמִים אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר-קָשָׁוב חֲמַת אֲחִיךְ: (מה) עַד-
שׁוֹב אֲפִיךְ אֲחִיךְ מִמְּלָא וְשַׁבַּח אֶת אֲשֶׁר-עֲשֵׂית לוֹ וְשַׁלְחָתְךָ וְלַקְחָתְךָ מִשְׁם לִמְהָ
אֲשֶׁר גַּם-שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד: (מו) וַתֹּאמֶר רַבָּה אֱלִיאַצְׁחָק קָצְתִּי בְּחִילִי מִפְנֵי בְּנוֹת
חַת אָמִילָקָח יַעֲקֹב אֲשֶׁר מִבְּנוֹת-חַת בְּאֶלְהָמִבְּנוֹת הָאָרֶץ לְמַה לֵי חַיִם:

רש"י על בראשית כ"ז:א'

וְתַחֲהֵין. בְּעַשְׁנָן שֶׁל אַלוֹ. [ה"א כְּשִׁנְעָקֵד עַג הַמְזֻבָּח וְהִיא אָבִיו רֹצֶחֶת לְשָׁחָטוֹ,
בְּאוֹתָה שָׁעָה נִפְתָּחוּ הַשְׁמִים וְרָאוּ מְלָאכִי הַשְּׁרָת וְהִיא בּוֹכִים, וַיַּרְדוּ
דְּמֻעוֹתֵיהֶם וַיַּנְפְּלוּ עַל עַינֵּיָו, לְפִיכָּה בְּהוּ עַיִנֵּיָו]. ה"א בְּרוּ שִׁיטָּל יַעֲקֹב אֶת
הַבְּרִכּוֹת:

רש"י על בראשית כ"ז:י"ט

אַנְכִּי עָשָׂו בְּכָורָךְ. אַנְכִּי הַמְבִיא לְךָ וַיַּעֲשָׂו הוּא בְּכָורָךְ: עֲשִׂיתִי. בַּמָּה דְּבָרִים
בְּאֲשֶׁר דִּבְרָתְךָ אֶלְيָה: שְׁבָה. לְשׁוֹן מְסֵב עַל הַשְּׁלָחָן, לְכָךְ מַתְרָגָם אָסְתָּחָרָה:

רש"י על בראשית כ"ז:ב"א

גָּשָׁה נָא וְאַמְשָׁר. אָמַר יַצְׁחָק בְּלִבּוֹ אֵין דָּרָךְ עָשָׂו לְהִיּוֹת שֵׁם שְׁמִים שְׁגָור בְּפִיו,
וַזה אָמַר בַּי הַקְּרָה ה' אֱלֹהִיךְ:

רש"י על בראשית כ"ז:ב"ב

קוֹל יַעֲקֹב. שָׁמַד בָּר בְּלִשׁוֹן תְּחִנּוֹנִים קוֹם נָא, אָבָל עָשָׂו קָנְטוֹרִיא דָּבָר יְקָם אָבִי:

רש"י על בראשית כ"ז:ב"ד

וַיֹּאמֶר אָנָּי. לֹא אָמַר אָנָּי עָשָׂו אַלְאָנָּי:

רש"י על בראשית כ"ז:ב"ז

וַיַּרְחֵךְ וְגֹו. וְהַלֵּא אֵין רִיחֵךְ רַע יּוֹתֵר מִשְׁטָף הָעָזִים? אַלְאָמַלְמָד שְׁנַכְנָסָה עַמּוֹ רִיחֵךְ
גַּן עַדְן; כְּרִיחֵךְ שְׂדָה אֲשֶׁר בָּרַכְתָּה. שְׁנַתָּן בָּו רִיחֵךְ טֻוב וְזֹהוּ שְׂדָה מִפְוֹתִים, כֹּה
דְּרָשָׁו רָזָל:

רש"י על בראשית כ"ז:ל'

יַצֵּא יַצֵּא. זֶה יַוְצֵא וְזֹה בָּא:

רש"י על בראשית כ"ז:ל"ג

(א) ויחרד. בתרגום ותועה, לשון תמייה. ומדרשו ראה גיהנם פתווחה מתחתיו:
(ב) מי אפוא. לשון לעצמו משמש עם פה דברים; איפה - איה פה, מי הוא
ואיפה הוא הצד ציד? (ג) ואכל מכל. מכל טעם שבקשתי לטעם, טעמי בו
(בראשית רבה): (ד) גם ברוך יהיה. שלא תאמר אלולי שרפה יעקב לאביו לא
נטל את הברכות, לכה הסכים וברכו מדעתו (בראשית רבה):

רש"י על בראשית כ"ז:ל"ה

במרמה. בחלום:

רש"י על בראשית כ"ז:מ'

תריד. לשון צער כמו אריד בשיחי, בלוּם, בשייערו ישראל על התורה
ויהיה לך פתחון פה להצער על הברכות שנטל, ופרקת עלו וגומר: